

...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel

A KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ VIZES ÉLŐHELYEK SZERKEZET ÉS FUNKCIÓ SZERINTI VIZSGÁLATA

„A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszútávú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok” (KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001) elnevezésű projekt

NATURA FEJLESZTÉSI ELEM

KONFERENCIA

Budapest, 2019. június 12.

Mesterházy Attila

amesterhazy@gmail.com

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

natura

a természet értékei

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

- Természetvédelmi helyzet értékelésének egyik eleme
- Nincs módszertani előírás
- Egyetlen konkrét eleme a tipikus fajok jelenléte és helyzete
- Eddigi értelmezés szerint a tipikus fajok közé sorolandó (domináns fajok, karakterfajok, változást jelző fajok)

A madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelveknek megfelelő monitorozás előkészítése (Átmeneti Támogatás pályázat 2006-2008)

Célkitűzés: Natura 2000 élőhelyek **szerkezetében** és **funkciójában** bekövetkező változások nyomon követése

Lépték: országos, extenzív/intenzív felmérés, 2400-4800 mintavételi hely

Mintavétel: élőhelycsoportonként eltérő elrendezés

- vizes – gyepes szerint, 20x20 méteres (eltéréssel) MVT, 6 db 50x50cm-es négyzet

Értékelés: indikátorok kedvező, kedvezőtlen és rossz értékei

(pontozás, értékelés csak extenzív gyepre készült el)

A vizes adatlap, döntően a gyepes szerkezetére épült!!

natura

a természet értékei

Kohler-módszer (átmenetileg alkalmazott):

- Nem pontszerű felmérés
- Egy adott vízfolyás ökológiai állapotának értékelésére alkalmas, kizárólag a makrofita fajok borításbecslésével
- A fajok mennyiségi viszonyain túl nem ad több információt az élőhely állapotáról
- Nagyobb kiterjedésű élőhelyek makrofita vegetációjának felmérésére alkalmas

Felmért élőhelytípusok:

- 1530 Pannon szikes styeppek és mocsarak
- 3150 Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel
- 3160 Természetes disztróf tavak és tavacskák
- 3260 Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások Ranunculion fluitantis és Callitriche-Batrachion növényzettel

Máshová sorolt típusok

- 3130 Oligo-mezotróf állóvizek Littorelletea uniflorae és/vagy Isoetes-Nanojuncetea vegetációja
- 7220 Mésztufás források

Törölt paraméterek:

- Aktuális átlagos vízmélység (cm)
- Egykori használat
- A foltok különböznek „egyes foltokra pázsitfűvek vagy sások zsombékosodása jellemző”
- Lokálisan állományjellemző fajok
- Avarosodás, lábon álló elhalt pázsitfűvek és sások borítása (%)
- Gyomosodás
- Veszélyeztető tényezők (csak a vizes élőhelyeknél relevánsak kerültek be)

Újonnan felvett paraméterek:

- Aljzat típusa (%): Szikla, kőtörmelék, kavics, sóder, homok, iszap, agyag, tőzeg, mesterséges (VKI alapján)
- Árnyékoltság (%)
- Átlátszóság (Secchi korong)
- Vezetőképesség
- Cönológiai felvétel fajlistájába algák, kriptogámok is belekerültek
- Özönfajok szerepeltetése: *Elodea nuttallii*, *Elodea canadensis*, *Lemna minuta*, *Azolla filiculoides*, *Wolffia columbiana*, *Cabomba caroliniana*, *Vallisneria spiralis*, *Pistia stratiotes*

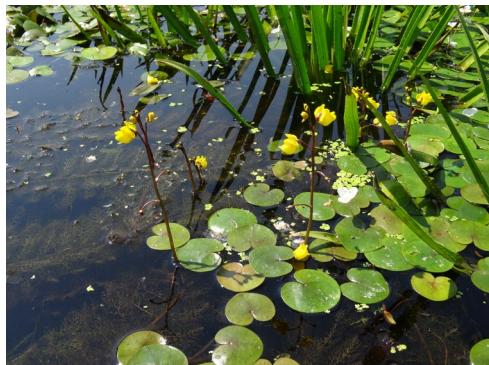

FELMÉRT PONTOK

A természetvédelem országos programja.

- 3150 Eutróf hinarasok
- 3160 Lápi hínár

natura

a természet értékei

Mintaterület kijelölése

- Kis kiterjedésű élőhelyek esetében problematikus (pl. semlyékekben lévő lápi hínár)

Vezetőképesség

- Nem alkalmas a lápi és az eutróf hinarasok elkülönítésére

Élőhelyértelmezési problémák

- Mesterséges víztestekben lévő hinarasok besorolása
- Mezotróf-eutróf hinarasok elkülönítése

Értékelés

- 2019: szakértői csoport létrehozása az értékelés szempontjainak kidolgozására

Országos mintavételi helyek kijelölése

- Állandó mintavételi helyek (dinamika nyomonkövetése)
- Nem rögzített mintavételi pontok (adott pillanatra vonatkozó állapot felmérése egy jelentési ciklusban)

natura

a természet értékei

*...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel*

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

natura

a természet értékei

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE